

Қазақстан Республикасы
Әділет министрінің
2021 жылғы «03» 06
№ 468 бұйрығына
2 қосымша

**Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі
Әділет департаменті туралы
ЕРЕЖЕ**

1. Жалпы ережелер

1. Алматы қаласының Әділет департаменті (бұдан әрі – Департамент) әділет органдарының бірыңғай жүйесіне кіретін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің (бұдан әрі – Министрлік) аумақтық органы болып табылады.
2. Департамент өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарына, Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ осы Ережеге сәйкес жүзеге асырады.
3. Департамент мемлекеттік мекеме ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады, мемлекеттік тілде өз атауы бар мөрі мен мөртанбалары, белгіленген үлгідегі бланкілері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қазынашылық органдарында шоттары болады.
4. Департамент азаматтық-құқықтық қатынастарға өз атынан қатысады.
5. Департамент мемлекеттің атынан егер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оған уәкілеттілік берілген жағдайда азаматтық-құқықтық қатынастардың тарапы болуға құқылы.
6. Департамент өз құзыретінің мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Департамент басшысының бұйрықтарымен ресімделген шешімдер қабылдайды.
7. Департамент құрылымы мен штат санының лимиті қолданыстағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бекітіледі.
8. Заңды тұлғаның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, 050010, Алматы қаласы, Зенков көшесі, 47.
9. Департаменттің толық атауы – «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Алматы қаласының Әділет департаменті» Республикалық мемлекеттік мекемесі.
10. Осы Ереже Департаменттің құрылтай құжаты болып табылады.
11. Департамент қызметін қаржыландыру республикалық бюджеттен жүзеге асырылады.

12. Департаментке кәсіпкерлік субъектілерімен Департамент функциялары болып табылатын міндеттерді орындау тұрғысында шарттық катынастарға түсуге тыйым салынады.

Егер Департаментке заңнамалық актілермен кірістер әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда осындай қызметтен алынған кірістер республикалық бюджеттің кірісіне жіберіледі.

2. Департаменттің негізгі міндеттері, функциялары, құқықтары мен міндеттері

13. Департаменттің міндеттері:

- 1) коммерциялық емес ұйымдарға жататын заңды тұлғаларды және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеуді (коммерциялық ұйымдарға жататын заңды тұлғаларды, филиалдар мен өкілдіктерді тіркеуді қоспағанда), жүзеге асыру; нормативтік құқықтық актілерді қағаз жеткізгіште, оның ішінде «ҚБПУ» грифімен мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыру;
- 2) мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыру, құқықтық көмек пен заңгерлік қызмет көрсетуді ұйымдастыру, құқықтық насихат саласында мемлекеттік саясатты қалыптастыру және іске асыру;
- 3) зияткерлік қызмет құқықтарын қорғау және сақтау саласында мемлекеттік саясатты қалыптастыру және іске асыру;
- 4) мемлекеттік саясатты іске асыру және қалыптастыру, сондай-ақ атқарушылық құжаттарды орындау саласындағы қызметті мемлекеттік реттеу;
- 5) Қазақстан Республикасының заңына сәйкес әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істер бойынша іс жүргізуді жүзеге асыру;
- 6) «Мемлекеттік құпиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік құпияларды қорғауды жүзеге асыру;
- 7) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес акпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

14. Департаменттің функциялары:

- 1) мемлекеттік тіркеу саласында:
нормативтік құқықтық актілерді қағаз жеткізгіште, оның ішінде «ҚБПУ» грифімен мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыру, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімін жүргізеді;
жергілікті мемлекеттік басқару органдарында нормативтік құқықтық актілерді шығарудың, қолданудың және мемлекеттік тіркеудің заңдылығы мәніне тексерулер жүргізеді;
жергілікті мемлекеттік басқару органдары қабылдаған актілердің тізбесін зерделейді;
қосымша құқықтық мониторинг жүргізеді, құқықтық мониторинг қорытындыларын жинақтайды;
әділет органдары тіркеген нормативтік құқықтық актілерге қатысты енгізілген прокурорлық қадағалау актілері бойынша салыстыру жүргізеді;

тексеру, салыстырып тексеру, азаматтардың өтініштерін қарау барысында анықталған заңсыз нормативтік құқықтық актілерге катысты заң бұзушылықтарды және хаттарды жою туралы ұсынымдардың жобаларын дайындайды;

әкімшілік істерді қарау және әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттаманы жасайды;

заңды тұлғаларды және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеуді мемлекеттік тіркейді (коммерциялық ұйымдарды тіркеуді қоспағанда);

Қазақстан Республикасының ақпараттандыру туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді қолдана отырып, электрондық қызметтер көрсету;

әділет органдары көрсететін мемлекеттік қызметтер сапасының сақталуын қамтамасыз ету;

бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімін жүргізеді;

коммерциялық емес заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу мәселелері бойынша ауданаралық әділет басқармаларының қызметіне әдістемелік басшылық жасауды және үйлестіруді жүзеге асырады;

жергілікті атқарушы органдардың азаматтық хал актілерін мемлекеттік тіркеу мәселелері бойынша қызметтерін әдістемелік қамтамасыз етеді;

азаматтық хал актілерін тіркеуге бақылауды жүзеге асыру және тиісті дерекқорлардың жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;

«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамының филиалдарын жылжымайтын мүлікке құқықтарды және заңды тұлғаларды, филиалдар мен өкілдіктерді (коммерциялық ұйымдарды) мемлекеттік тіркеу мәселелері бойынша әдістемелік қамтамасыз етеді;

жылжымайтын мүлікке құқықтарды және заңды тұлғаларды, филиалдар мен өкілдіктерді (коммерциялық ұйымдарды) тіркеуге бақылауды жүзеге асыруды қамтамасыз етеді;

2) заңгерлік қызмет көрсетуді ұйымдастыру саласында:

нотариаттық және адвокаттық қызметпен айналысу құқығына үміткер және тағылымдамадан өткен адамдарды аттестаттаудан өткізеді;

адвокаттық қызметпен айналысу лицензиясының мерзімін токтата тұру, токтату туралы және адвокаттың лицензиясынан айыру туралы ұсыныстарды Министрлікке енгізеді;

адвокаттардың, нотариустардың, заң консультанттарының жеке және заңды тұлғаларға көрсететін заң көмегінің сапасын бақылайды;

аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері аппараттарының нотариаттық іс-әрекет жасауға уәкілетті лауазымды адамдарын аттестациялауды жүргізеді;

нотариустарға әдістемелік және практикалық көмек көрсетеді; мемлекеттік нотариаттық кеңселерді ашады және таратады;

Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарына сәйкес нотариустардың мөрлерін жасауға тапсырысты жүзеге асыру және оларды береді;

нотариаттық округте нотариустар уақытша болмаған кезде нотариаттық палатамен бірлесіп, нотариаттық іс-әрекеттердің жасалуын ұйымдастырады;

нотариаттық практиканы қорытады;

аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері аппараттарының нотариаттық іс-әрекеттерді жүзеге асыратын лауазымды адамдарына әдістемелік және практикалық көмек көрсетеді;

халықты мемлекеттік және жеке нотариустардың қызмет ету аумағы туралы үнемі ақпараттандырады;

нотариустың лицензиясын тоқтата тұру, айыру және қолданылуын тоқтату туралы Министрлікке ұсыныс енгізеді;

нотариаттық палатамен бірлесіп, тиісті нотариаттық округте өз қызметін тоқтатқан нотариустың мөрін жою және құжаттарын басқа нотариуска немесе жеке нотариаттық мұрағатқа беру жөнінде, сондай-ақ егер нотариустың лицензиясының қолданылуы тоқтаған жағдайда оны лицензиарға беру үшін, лицензияны алу жөнінде шара қабылдайды;

нотариаттық палатаға жеке нотариусты жауапкершілікке тарту туралы ұсыныс енгізеді;

жеке нотариустардың «Нотариат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының талаптарын сақтауын бақылауды ұйымдастыру және өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасаудан бас тартқан және Қазақстан Республикасының жеке нотариустардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы заңнамасының өзге де талаптарын бұзатын жеке нотариустарға шара қолданады;

нотариустар және аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдері аппараттарының лауазымды адамдары жасаған нотариаттық іс-әрекеттердің заңдылығын және олардың іс жүргізуінің жай-күйін бақылауды жүзеге асырады;

әділет органдарынан және өзге де мемлекеттік органдардан, сондай-ақ нотариустардан шығатын ресми құжаттарға апостиль қояды;

нотариустардың халыққа құқықтық қызмет көрсетуі саласында заңдылықты ұйымдастырады және қамтамасыз етеді;

нотариустың Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын бақылауды жүзеге асырады;

аумақтық нотариаттық палатаның қызметін бақылауды жүзеге асырады;

аумақтық нотариаттық палатамен бірлесіп Әділет министрлігіне бекітуге нотариаттық округтегі нотариустардың ең аз саны туралы ұсыныс енгізеді;

құқықтық насихатты ұйымдастыруды үйлестіру, заңнаманы түсіндіруге қатысады;

мемлекет кепілдік берген заң көмегін көрсететін тұлғалардың қызметін үйлестіреді, сондай-ақ мемлекет кепілдік берген көрсетілетін заң көмегінің сапасын бақылауды жүзеге асырады;

халыққа заң көмегін көрсететін тұлғалар, заң көмегін көрсету тетіктері, негіздері мен шарттары туралы құқықтық ақпарат беруді қамтамасыз етеді;

1993 жылғы 22 қаңтардағы Миниске қаласында және 2002 жылғы 7 қазандағы Кишинев қаласында жасалған кылмыстық, отбасылық және азаматтық істердің, құқықтық қатынастар бойынша және құқықтық көмек көрсету туралы Конвенциясы шегінде құқықтық көмек көрсетуді ұйымдастырады;

аумақтық әділет органы жыл сайын жиырма бесінші желтоқсаннан кешіктірмей мемлекет кепілдік берген заң көмегін көрсету жүйесіне қатысатын адвокаттардың тізімін тиісті облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың аумағында таратылатын мерзімді баспасөз басылымында жариялайды және өзінің интернет-ресурсына орналастырады;

терроризм актісінің салдарынан зардап шеккен жеке және заңды тұлғаларға және оның жолын кесуге қатысқан адамдарға өз құзыретіне қатысты мәселелер бойынша, оның ішінде қажетті құжаттарды беруде тегін қажетті құқықтық көмекті ұйымдастырады;

3) зияткерлік меншік құқықтарын сақтау және қорғау саласында:

Қазақстан Республикасының тауар белгісінің, қызмет көрсету белгісінің, тауар шығарылған жер атауының немесе фирмалық атауды пайдаланылу саласындағы, адамның өміріне, денсаулығына, қоршаған орта мен жеке және заңды тұлғалардың, мемлекеттің заңды мүдделеріне зиян келтірілгені не келтіру қатері туралы нақты фактілер бойынша прокуратура органдарының тапсырмалары заңнаманың сақталу тұрғысында жеке және заңды тұлғалардың жүгінуі негізінде жоспардан тыс тексерулерді жүзеге асырады;

зияткерлік меншікті қорғау саласындағы заңнаманы қолданудың практикасын жинақтайды;

зияткерлік меншік құқығын сақтау және қорғау саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын түсіндіру жөнінде құқықтық түсіндіру жұмысын қамтамасыз ету және өткізу, аталған салада құқық бұзушылықты алдын алу мен анықтау, ескерту бойынша қабылданған шаралар туралы хабар береді;

4) атқарушылық құжаттарды орындау саласында:

атқарушылық құжаттардың орындалуын қамтамасыз етеді (ұйымдастырушылық, әдістемелік қамтамасыз ету, бақылау, талдау, атқарушылық іс жүргізу бойынша шағымдар мен өзге де өтініштерді қарау, борышкерлердің тыйым салынған мүлкімен жұмыс);

жеке сот орындаушыларының «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» Заңды сақтауын және өз міндеттерін тиісінше орындауын бақылауды ұйымдастыру;

Әділет министрлігіне жеке сот орындаушысы лицензиясының қолданысын тоқтата тұру немесе тоқтату не одан айыру туралы ұсыну енгізу;

Жеке сот орындаушыларының республикалық палатасының және өңірлік палаталарының тәртіптік комиссиясына тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы ұсыну енгізу;

жеке сот орындаушыларын есептік тіркеуді жүргізу;

жеке сот орындаушысы қызметімен айналысу құқығына аттестаттауға жіберу туралы өтініштерді қарау;

жеке сот орындаушысы қызметімен айналысу құқығына үміткер және тағылымдамадан өткен адамдарды аттестаттаудан өткізеді;

алименттерді және жалақыны өндіріп алу туралы атқарушылық құжаттарды орындау шеңберінде көрсетілетін, жеке сот орындаушысының қызметіне ақы төлеуді қаржыландыруға бағытталатын, республикалық бюджеттен қаражат төлеуді жүргізу;

лицензиясының қолданысы тоқтатыла тұрған немесе тоқтатылған не лицензиясынан айырылған жеке сот орындаушысының өндіріп алушылардың пайдасына өндіріп алынған сомаларды сақтауға арналған ағымдағы шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы өкім шығару.

жеке сот орындаушыларына әдістемелік және практикалық көмек көрсету;

жеке сот орындаушыларының жұмыс практикасын қорыту;

«Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» Заңның 148-бабы 2-тармағының 1) тармақшасына сәйкес ақпарат жинауды жүзеге асыру;

жеке және заңды тұлғалардың жеке сот орындаушылары қызметінің мәселелері бойынша өтініштерін қарау;

жеке сот орындаушылары жасайтын атқарушылық әрекеттердің заңдылығын және олардың іс қағаздарын жүргізу қағидаларын сақтауын бақылауды жүзеге асыру;

жеке сот орындаушылары өңірлік палатасының отырыстарына қатысу;

жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін, олардағы сын ескертпелерді талдауға және қорытуға, жұмысты жетілдіру әрі жеке және заңды тұлғалардың шағымдарын туғызатын себептерді жою мақсатында қоғамдық пікірді зерделейді.

15. Департаменттің құқықтары мен міндеттері:

Департамент өзіне жүктелген міндеттерді іске асыру және өзінің функцияларын жүзеге асыру кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Мемлекеттік органдардан, ұйымдардан, олардың лауазымды адамдарынан қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштердегі қажетті ақпаратты және материалдарды Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен сұратуға және алуға;

2) өздеріне берілген мүлікті басқаруды жүзеге асыруға;

3) Қазақстан Республикасы Азаматтық іс жүргізу кодексінің 56-бабында белгіленген тәртіппен азаматтардың құқықтарын, бостандықтарын және заңмен қорғалатын мүдделерін, сондай-ақ қоғамдық немесе мемлекеттік мүдделерді қорғау үшін сотқа талап қойып жүгінуге;

4) заңда белгіленген жағдайлар мен тәртіп бойынша әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттамалар жасап, істерді қарауға, өз құзыреті шегінде әкімшілік жазалар қолдануға;

5) Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес нотариустардың және заң консультанттарының қызметіне тексеру жүргізуге және бақылау жасауға;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес уақытылы және сапалаы мемлекеттік қызмет көрсетуге;

7) Қазақстан Республикасының ақпараттандыру туралы заңнамасына сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, электрондық қызметтер көрсетуге;

8) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыруға құқылы.

3. Департаменттің қызметін ұйымдастыру

16. Департаментке басшылықты Департаментке жүктелген міндеттердің орындалуына және оның функцияларын жүзеге асыруға дербес жауапты болатын Департамент басшысы жүзеге асырады.

17. Департамент басшысын Қазақстан Республикасы Әділет министрінің келісімімен Министрліктің аппарат басшысы лауазымға тағайындайды және лауазымнан босатады.

18. Департамент басшысының Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымға тағайындалатын және лауазымнан босатылатын орынбасарлары болады.

19. Департамент басшысының өкілеттігі:

1) құзыретінің шегінде Департамент қызметкерлерін лауазымға тағайындайды және лауазымнан босатады;

2) Департаменттің қызметкерлерін, басшының орынбасарларын, сондай-ақ ауданаралық әділет басқармаларының және сот актілерін орындау жөніндегі аумақтық бөлімдерінің басшылары мен қызметкерлерін іссапарға жіберу, еңбек демалысын беру, материалдық көмек көрсету, дайындау (қайта дайындау), біліктілігін арттыру, ынталандыру, үстемек және сыйақы төлеу мәселелерін шешеді;

3) еңбек қатынастарының мәселелері жоғары тұрған мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдардың құзыретіне жатқызылған қызметкерлерді қоспағанда, заңнамада белгіленген тәртіппен

Департаменттің қызметкерлеріне тәртіптік жаза қолданады және көтермелеу шараларын қабылдайды;

- 4) өз құзыреті шегінде бұйрықтар шығарады;
- 5) Департаменттің құрылымдық бөлімшелері, ауданаралық әділет басқармалары, сот актілерін орындау жөніндегі аумақтық бөлімдері туралы ережелерді бекітеді;
- 6) өз құзыреті шегінде барлық мемлекеттік органдарда және өзге де ұйымдарда Департаменттің мүддесін білдіреді;
- 7) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзге де өкілеттікті жүзеге асырады.

Департамент басшысы болмаған кезеңде оның өкілеттіктерін орындауды Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес оны алмастыратын тұлға жүзеге асырады.

20. Департамент басшысы өз орынбасарларының өкілеттіктерін қолданыстағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгілейді.

4. Департаменттің мүлкі

21. Департаменттің заңнамада көзделген жағдайларда жедел басқару құқығындағы оқшауланған мүлкі болуы мүмкін.

Департамент мүлкі оған меншік иесі берген мүлік, сондай-ақ өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда) және Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен қалыптастырылады.

22. Департаментке бекітілген мүлік республикалық меншікке жатады.

23. Егер заңнамада өзгеше көзделмесе, Департаменттің өзіне бекітілген мүлікті және қаржыландыру жоспары бойынша өзіне бөлінген қаражат есебінен сатып алынған мүлікті өз бетімен иеліктен шығаруға немесе оған өзгедей тәсілмен билік етуге құқығы жоқ.

5. Департаментті қайта ұйымдастыру және тарату

24. Департаментті қайта ұйымдастыру және тарату Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

Департаменттің карамағындағы аумақтық бөлімшелердің тізімі

1. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Алматы қаласы Әділет департаментінің филиалы «Мемлекеттік кірістердің сомаларын өндіру бойынша аумақтық бөлімі».

2. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Алматы қаласы Әділет департаментінің филиалы «Мүлікті мемлекет кірісіне айналдыру бойынша аумақтық бөлімі».

3. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Алматы қаласы Әділет департаментінің филиалы «Мүліктік сипаттағы емес сипаттағы талаптарды орындау бойынша аумақтық бөлімі».

4. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Алматы қаласы Әділет департаментінің филиалы «Жеке және заңды тұлғалардан сомаларын өндіру бойынша аумақтық бөлімі».

5. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Алматы қаласы Әділет департаментінің филиалы «Әкімшілік тәжірибе бойынша аумақтық бөлімі».